

BÁCSMEGYEIEI FÜGGETLENSÉG

A BACS-BODROG VÁRMEGYEIEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
egyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre
8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:
Dr. JOVÁNOVITS JÓZSEF.
Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz.
hová a lapot illető közlemények és az előfizetések kü-
lendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

A válság.

Zombor, október 20.

Mire e sorok napvilágot látnak, minden valószínűség szerint döntő fordulat áll be a magyar politikai válságban.

Valljuk meg őszintén, nehéz helyzetben van maga a király. A régi szabadelvű rendszernek az országra sajnosan oly sokáig tartó káros uralma alatt a királynak minden tanácsadója az akkori rendszer dicsőségéről beszélt szakadatlanul. Nem is jutott hozzá a mérvadó politikusok közül senki, aki a függetlenségi és negyvennyolcas párt törekvésének nemcsak jogosságát, hanem úgy az országra, mint ezáltal önmagától értetődőleg magára a trónra előnyös, sőt mondhatni egyedül biztos voltát előterjeszthette és bizonyíthatta volna. Ha tehát a király mindeddig a napirenden levő bankkérdésnek részleteit csak egyoldalulag hallotta fejtegetni, ha senki nem akadt, aki az önálló banknak nemcsak technikai lehetőségét, de úgy politikai, mint gazdasági rendkívüli fontosságát kellően megindokolta volna, nem csoda, hogy az a király, aki az önálló bankról harmincnégy évén át tanácsadóitól, irányadó vezető politikustól semmit sem hallott, eddigi álláspontján hirtelen változtatni nem hajlandó.

A függetlenségi és 48-as pártnak álláspontja e kérdésben egyszerű és világos. Ha csak arról lenne szó, hogy e párt a maga programjának ezidőszentri teljes érvényesüléséről mondjon le és hogy programjának egyik-másik, bár nevezetesebb pontját — mint mondani szokás — kikapcsolja, akkor a válság csakhamar megoldhatóvá válnék.

Magyarország és Ausztria egymás között szabadkereskedelmi politikát folytat, vagyis a két önálló államot egymás között vámkorlátok nem határolják, tehát a szabadkereskedelmi politika gya-

korlati alapján állanak. Ez a szerencsétlen helyzet öli meg közgazdaságilag az iparilag fejletlenebb és gyengébb államot. Természetes, ha én, mint a közgazdasági élet egyede, a nagyvilággal szemben el vagyok zárva vámsorompókkal és nem élvezhetem a világipar óriás versenyének és olcsóbbító folyamatának előnyeit kifelé, mert hiszen a legműveltebb világ pompás és olcsó iparcikkeitől és azok olcsó bevásárolhatóságától vámsorompók választanak el, akkor én drágáért vásárolok. Ellenben rám van szabadítva egy velem egyasztalról élő ország, mely ország ipara gazdagabb, erősebb, mint az enyém, akkor én kifelé elestem a szabadkereskedelem hatalmas világversenye által nyújtott előnyöktől, ellenben befelé beleestem a szabadkereskedelem farkasvermébe, mert a nálamnál hatalmasabb erejű iparral bíró és hasonlíthatatlanul tőke-erősebb ország, agyonnyom a maga szabadkereskedelmével, melyet vámsorompó nélkül gyakorol és agyonnyomja az uzsorás az adóst; mely viszonyban a tőke nem áldás többé és a pénz nem hatalom, hanem egyszerű szivattyú, mely kamat alakjában szivja fel vérünket és természetes életnedvünk minden keringő folyadékát.

E szerencsétlen viszony folytán, melyet az 1867 teremtet meg, mi gyarmatállam lettünk, a társ Ausztria nyomorult gyarmata.

A gazdasági önállóság és ennek kapcsán a magyar függetlenség kivívása, a magyar nemzeti jelleg kidomborítása minálunk tulajdonképpen egy nagy erkölcsi kérdés. Mert azzal tisztában kell lenni mindenkinek, hogy ez a nemzet idegen erővel szemben csakis akkor fog sikereket elérhetni, hogyha egységesen, tömören lép fel a maga érdekei megvédelmezésére. Az ilyen fellépésnek pedig elengedhetlen feltétele az egységes vezetés egyik oldalról s a fegyel-

mezett követés a másik oldalról. Amint ebbe lépten nyomon bejátszik a bizalmatlanság érzete, örökre le kell mondanunk arról, hogy nemzeti ügyünket valaha győzelemre vezessük.

A függetlenségi párt szilárdan kitart álláspontja mellett. Ez a fegyelmet kitarthatás előbb-utóbb győzelemre vezet.

Hajósothton Palánkán.

Zombor, október 20.

A három Palánka áldozatkészsége folytán kulturális és szociális szempontból szép ünnepély zajlott le a Hajósothton felavatása alkalmával folyó hó 16. és 17-én. Palánka, amely kulturális célokra való áldozatkészségével páratlanul áll Bács megye községei között, egy házat bérelt nagy udvarral a hajósothton céljaira; kötelezte magát, hogy a fűtésről és világításról gondoskodik. A Hajósothtonban eddig 20 gyermek talált elhelyezésre és ellátásra, de pár év múlva ezen kis otthonból hatalmas intézmény leszen, amelyben hazánkban szétszórta élő hajósgyermekek otthonra találnak teljesen ingyen vagy igen olcsó pénzért.

A kulturális intézményt a hajósszövetség vezetősége folyó hó 16-án és 17-én nagy ünnepségek keretében vette át. Az utcák s házak díszítésén lázasan dolgozott Palánka lakossága. Diadalkapukat állítottak s lobogódiszbe öltöztették nemcsak a középületeket, de a magánházakat is. Minden előkészület meg volt téve, hogy a kormány tagjait, akik lejövetelüket kilátásba helyezték, a ragaszkodás és szeretet jeleivel elhalmozzák. Különösen kíváncsian várták gróf Batthyány Tivadart, a hajósszövetség elnökét, az önálló bankért folytatott küzdelem egyik törhetlen harcosát. Elfoglaltsága miatt ő is csak képviseltette magát, mint a kormány tagjai valamennyien.

Budapestről a szövetség elnökének, gróf Batthyány Tivadarnak képviseletében Kovács Ernő országgyűlési képviselő, Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter képviseletében Hosszopoczky Alajos és Kenessey Kálmán miniszteri tanácsosok, gróf Apponyi Albert kultuszminiszter képviseletében Faragó János kir. főtanfelügyelő, Darányi Ignác földművelésügyi miniszter és Fernbach Károly főispán képviseletében Radich Aladár főszolgabíró

Röntgen Laboratorium

ZOMBORBAN, Csihás Benő utca 12. szám.

Rendelés egész napon át. — Mérsékelt árak.

Használtatik idegen testek feltalálására, törések és ficamok megállapítására, sziv- és tüdőbajok, daganatok, esontbajok, kölerakodások, epekövek, kórismérezésére. — **Gyógycélul:** fehérvérűség, mirigydaganatok, Basedov-kór, bőrfarkas, bőrizzag, csontszu, izületi gennyedés, hörgőgyulladás, asztma, tüdőbeszűrenkedés, kéz- és lábizzadás, rákos betegség, husdaganatok stb. fájdalom nélküli gyógyítására.

jelent meg. A budapesti vendégek a hajózási vállalatok képviselőivel s Ratkay László országgyűlési képviselő a hirlapírók képviselőjében külön hajóval érkeztek meg vasárnap reggel. A hajót, amely 1/2 órákora érkezett meg, a három Palánka községek előjárói s mintegy 2500—3000 főből álló ünneplő közönség várta a hajóállomásnál. A vendégeket Potzta György palánkai jegyző üdvözölte, amely után Kovács Ernő országgyűlési képviselő avatta fel a hajószóthont. Ugyanekkor leplezték le a gróf Batthyány Tivadar, a hajószövetségi elnöknek olajfestményű arc-képét is.

A felavatási ünnepségek után díszbankett volt, melyen a kormány képviselői fejezték ki köszönetüket a Hajószövetségnek és Palánka községének az Otthon felállításáért.

—r.

A temető a békeesség hazája — de nem Zomborban.

A leghiggadtabb vérmérsékletű emberek lelkét semmi sem képes annyira felizgatni, mintha látja és tudja övének, hozzátartozó halottai nyugalmanak indokolatlan megbolygatását.

Zombor város katolikus lakossága két év előtt forrongott s a legnagyobb felháborodással tárgyalta polgármesterének azon vandalizmusát, melylyel a Rókus-temetőben levő halottak nyugalma megzavarta.

Hauke Imre polgármester azonban rá sem hederített a polgárság méltó felháborodására; ő csak dolgozott tovább s önhatalmulag nekiment a temető csendes lakóinak és azokat, kik az általa kijelölt utvonalon pihentek, anélkül, hogy a halottak hozzátartozói vagy a sirok tulajdonosait megkérdezte, egyszerűen máshova tette, avagy fölöttük utat csináltatott. Miért is nem szaladtak felre a hatalmas podeszta közelétek.

Ha nem csalódunk, a kegyuri bizottság megválasztott egy bizottságot, melynek elnöke a polgármester s megbízta a rendezési munkálatok felügyeletével, illetve vezetésével 800—900 korona erejéig azon kikötéssel, hogy mielőtt a munkát megkezdik, előbb a tervet terjesszék be a kegyuri bizottsághoz. Ez pedig soha sem történt. De arra már aligha adott felhatalmazást a kegyuri bizottság, hogy a sirokat megbolygassa s az érdekeltek meghallgatása nélkül oda hordassa az emberi csontokat, ahova neki tetszik.

A temető rendezése alkalmából ismét fényes tanujelét adta polgármesterünk városunk javára oly sokszor tapasztalt takarékoságának. Ugyanis Hauke Imre polgármester a rendezési költségek egy részét gyűjtés útján (házalni járt!) teremtette elő. Hogy erre volt-e megbízatása és kinek részéről, nem tudjuk. De azt már igenis tudjuk, hogy a polgármester eddig még el nem számolt senkinek a befolyt pénzről, pedig már két év is elmúlt e nevezetes ténykedése óta. A kegyuri bizottság egyik tavalyi ülésén az egyik bizottsági tag is szóvá tette a temető rendezésére kiküldött bizottságnak azt az eljárását, hogy működéséről eddig jelentést sem tett. Dacára annak, ez ügyben mi sem történt, pedig Zombor róm. kath. lakossága alig várja már szeretett polgármesterének említett jelentéssel kapcsolatos elszámolását és az adakozott összegek hirlapi nyugtázását.

Egy érdeklődő zombori polgár.

H I R E K.

Adomány Rákóczi szobrára.

Alig néhány hete hírt adtunk arról, hogy *Fernbach* Péter, városunk népszerű országgyűlési képviselője 1000 koronát adományozott az aradi vértanúk kivégzési helyének megváltására. E hazafias adomány híre bejárta az egész magyar sajtót és országszerte őszinte elismerést keltett.

Most népszerű képviselőnk egy újabb hazafias elhatározásának hírére vesszük. A Rákóczi-szoborbizottság elnöksége közli, hogy *Fernbach* Péter a Zomborban felállítandó Rákóczi-szobor alapja javára is 1000 koronát adományozott. *Fernbach* Péter tiszteletbeli elnöke a szoborbizottságnak.

A fejedelmi adomány híre kétségtelenül nagy lelkesedést és őszinte elismerést kelt városunk polgárságának körében és még bensőbbé teszi azt a szeretetteljes, szoros viszonyt, amely közte és Zombor város lakossága közt fennáll.

Kinevezés. A belügyminiszter a magyarkanizsai anyakönyvi kerületbe Laczkovits Károly városi főjegyzőt anyakönyvvezetővé nevezte ki.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Stander Ernő okleveles tanítót a csantavéri állami elemi iskolához rendes tanítónak kinevezte.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Tomcsányi Aladárné szül. Zsámbokréthy Jolán okleveles óvónőt a zombori IV. sz. ovodához, Hoffmann Margit okleveles óvónőt a petrői, Menhardtné Ambrózy Etelkát a tiszakálmánfalvai állami ovodához óvónőkké kinevezte.

Áthelyezés. A közoktatásügyi miniszter Hóta y Ferenc csantavéri állami elemi iskolai tanítót a szászkabányai állami elemi iskolához áthelyezte.

Egyházmegyei hírek. A kalocsai érseki hatóság dr. Engerth Jakabot Kiskéréről Veprodre, Heitzmann Ferencet Veprodéről Bácsalmásra és Csányi Istvánt Bácsalmásról Zomborba kápláni minőségben áthelyezte. Mészáros Béla zombori káplánt pedig Szabadkára hitoktatóvá nevezte ki.

A szabadkai főispán halála. Bezeredy István, szabadkai főispán hétfőn este tizedfél órakor hirtelen meghalt. Bezeredy 1861-ben Zomborban született. A katonai iskola befejezése után a 4. huszárezredben hadnagy lett s 1893-ban mint százados nyugalomba vonult és családjával Szabadkára költözött. 1895-ben Magyarkanizsán Tompa Antal függetlenségi párti jelölt ellen szabadelvű programmal megválasztották képviselőnek. 1904. október 8-án Szabadka és Baja város főispánja lett. Bezeredy már hosszabb idő óta betegeskedett. Hétfőn este hirtelen rosszul lett és előhívott háziorvosa már csak a bekövetkezett halált tudta konstatálni.

Hivatalvizsgálat DERNYÉN. Folyó hó 14-én vizsgálta meg Leinweber György szolgabíró és Dickmann Ferenc járási számvevő DERNYE község jegyzői irodáját s a község ügyvitelét. Ez alkalommal a tapasztaltakhoz képest legnagyobb elismeréssel adózott a község h. jegyzőjének, Ivenz Jánosnak, — aki ez alkalommal is bizonyosságot tett arról, hogy a jó jegyző minden tulajdonával rendelkezik — valamint az iroda személyzetnek ügybuzgó és szakavatott munkálkodásukért.

Iskolák államosítása. Bácsalmás nagyközség képviselőtestülete elhatározta, hogy az összes községi iskolák államosítását kéri.

Baja pótdója. Bajának jövő évi költségvetését most tárgyalta le a pénzügyi bizottság. A bajaiak pótdója 77 százalék lesz.

Voltaire-egyesület választmányi ülést tartott folyó hó 19-én. A választmány elhatározta, hogy a szabadkőművesek helybeli páholyát és munkásság bevonásával Ferrer meggyilkolása felett tiltakozásának kifejezést ad egy felolvasó gyűlésen. Egyben elhatározta azt is, hogy Hajdu megyének a szekularizációra vonatkozó indítványának Bács-Bodrog megye közgyűlésén való tárgyalása alkalmából az indítvány előterjesztőjét, Lengyel Imre táblabíró üdvözli.

Láttamozott alapszabályok. A belügyminiszter a hercegszántói iparoskör és a sztapári olvasóköri, valamint a zentai felsőhegyi független polgárok körének alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

Védőegyesületi ülés. A zombori Magyar Védőegyesület folyó évi október hó 17-én választmányi ülést tartott Vértesi Károly elnöke alatt. A választmány Jovánovits Leona leányosztályi elnöknő indítványára egyhangulag elhatározta, hogy két szorgalmas, szegény leánynak a női ipariskolában varrás és himzésben való kioktatására 100 koronát fordít a leányosztály által rendezett előadások jövedelméből. Ugyancsak elhatározta a választmány, hogy az egyesület címének megváltoztatása tárgyában az anyaegyesületnél tett indítványát kinyomatja és pártolás végett a testvéregyesületeknek megküldi.

Urihölgyek szabászati tanfolyama. A zombori női ipariskola vezetősége több oldalról jött felszólításnak engedve, elhatározta, hogy ez évben uriaszonyok s leányok részére szabászati tanfolyamot rendez. A tanfolyamon szakszerűleg lesz a szabászat minden ága oktattva, de célszerűség szempontjából egybe lesz kötve gyakorlati oktatással (varrással) is. Így uri hölgyeinknek alkalmuk nyílik ezen igazán célszerű s szükséges dolgot elsajátítani anélkül, hogy kénytelenítve lennének valamely felsőruha varrási szalont látogatni. A vezetőség a tanórákat is úgy osztotta be, hogy a hölgyek miatta se házi, se társadalmi kötelezettségeikben háborgatva ne legyenek. A tanfolyam október hó vége felé kezdődik s 10 hétig tart. Hetenként három nap: hétfőn, szerdán s pénteken d. u. 3—5 óráig. (A tanterem villanyvilágításra vannak berendezve.) Beiratkozási díj 3 kor., tandíj 30 kor. Beiratkozni lehet mindennap délelőtt a nőipariskolában, Zrinyi-utca.

Fényképészeti vacsora. A műkedvelő fényképészek egyesülete folyó hó 23-án, szombaton este a „Ratár”-ban társasvacsorát rendez. A vacsora után vetített képek lesznek bemutatva, ezek között Blierot mester budapesti felszállása is. Az egyesület vendégeket is szívesen lát. A társasvacsorára jelentkezni lehet Fehér István drogeria üzletében.

Állami kisdodovodai beiratás. A zombori eservenka külvárosi IV. számú állami ovodánál (Konyovits-utca 25. szám) a beiratások folyó hó 25-én megkezdődnek. Beiratkozni lehet mindenkor délelőtt 8 órától 11 óráig és délután 2 órától 4 óráig. Ezuton is értesítenek az érdekelt szülők, hogy a kisdodovodánál sem beiratási, sem felvételi, sem tandíjat nem fizetnek. A kisdodovodai felvétel teljesen ingyenes. Zombor, 1909. október 20. Zsulyevits Ernő s. k., felügyelő bizottsági elnök.

Új telefon tarifa. A m. kir. kereskedelmi minisztert több feliratban arra kérték, hogy az eddigi telefon tarifát szállítsa le. A miniszter a felíratra közzétettleg értesítette a törvényhatóságokat, hogy legközelebb új telefon tarifát fog életbe léptetni, mely szerint a telefon használati díja a jelenlegi díjakkal épen a felére lesz leszállítva. Az új beosztás szerint öt zóna van megállapítva, amelyek használatáért a következő díjak fizetendők: I. zóna 25 kilométer távolságra 3 perccenként 20 fil., II. zóna 26—50 kilométerig 3 perccenként 30 fil., III. zóna 51—100 kilométerig 3 perccenként 50 fillér. Az új tarifa életbe léptetésének ideje még nincs meghatározva.

Összejövetel. A Voltair-egyesület vasárnap délután 5 órakor az Elite kávéház külön helyiségében ülést tart, amelyre a tagok ezuton is meghívotnak.

Esperanto tanfolyam. A Budapesten székelő „La verda standardo” esperanto egyesület Zomborban levő tagjai az esperanto nyelv megtanulására tanfolyamot rendeznek. Az előadásokat az evangélikus egyház elnökségének engedélyével az evangélikus iskola helyiségében minden hétfőn és csütörtök este 6 órakor tartják. Az érdeklődőket szívesen látják.

A vállalatok alkalmazottainak bejelentése. A zombori pénzügyigazgatóság felhívja a gyárak és iparosműhelyek tulajdonosait, hogy az 1875. évi XXIX. tc. 16. §-ának első bekezdésében kimondott kötelezettség alapján, de saját jól felfogott érdekükben is a vezetőjük alatt álló vállalatokban az 1909. év október havában alkalmazott összes munkásokról, munkásnökről, segédekről, szolgálókról, eselédokről, díjnokokról, szóval az illető gyárban vagy iparosműhelyben alkalmazott összes egyénéről az e célra a községi előjáróság, illetve városi adóhivatalból díjmentesen beszerezhető nyomtatványon szerkesztett és az alkalmazottak lakhelyére való tekintettel községenként elkülönített névjegyzékeket egy-egy példányban készítsék el és 1909. évi november hó 15-ig a zombori kir. pénzügyigazgatósághoz az illető községi előjáróság (városi adóhivatal) útján küldjék be. E névjegyzékben a gyáros illetve az iparosműhely vállalkozója csupán az alkalmazottak neveinek, alkalmaztatásuk minőségének s végül nap számuk, bérük, illetőleg havi díjuknak megfelelő 1—7. rovatokat töltik ki. A készpénzben fizetett munkadíjhoz az ellátás pénzbeli értéke is hozzáadandó.

Elfogott szélhámosnő. A szabadkai rendőrség letartóztatta Neu Rezsónét, akinek már többször meggyült a baja a rendőrséggel. Neuné igen szereti a kényelmes életet, hogy ezt teljesen kiélvezhesse, szélhámoskodik egy keveset. Néha mint bánatos özvegy jótékonyág címén, néha mint gazdag földbirtokosnő üzletkötésekkel csapja be a hiszékeny embereket. Szabadkán Sopcsics Vincének eladott 64 lánca kossuthfalvai földet, amely tulajdonképpen a holdban van. Sopcsics feljelentette Neunét és most újra börtönbe került a sokszor büntetett csalónő.

A leány miatt. Bogyánban — mint tudósítónk jelenti — hétfőn este a Jaksits-féle korezmában az ablakon keresztül agyonlőtték Berzenkovits Antal ottani parasztleányt. A szerencsétlen fiatal embert a fején érte a halálos lövés és nyomban eszméletlenül fordult le a székéről. A csendőrség a tettes kézrekerítése érdekében azonnal megindította a nyomozást, melynek folyamán sikerült is a gyilkost Zárin József személyében elfogni. Zárin egy vadászfegyverrel terítette le az áldozatát. Mindketten ugyanegy leányba voltak szerelmesek és a mellőzött vetélytárs boszúja adta kezébe a gyilkos fegyvert.

Börgyár Magyarokánizsán. Magyarokánizsán börgyár részvénytársulat van alakulóban. A város maga is részt vesz ebben. A gyár prosperálását biztosandó, 10 kat. hold földet és 23 évi adómentességet szavazott meg számára. Azonkívül 25.000 korona értékű részvényt is jegyzett.

A kutba esett. Sztepanov Miklós liliomosi gazda tegnapelőtt véletlenül beleesett Milich Gábor kenderáztató kutjába és abban megfulladt. A tulajdonos ellen gondatlanság miatt folyamatba tették a büntető eljárást.

Hogy védekezzünk a házigomba ellen? Nem rég közöltük, hogy kártérítési pörből kifolyólag egy építőmester Nancyban kénytelen volt 216.500 koronát a háziurnak fizetni, mert az épületen a házigomba fellépett és a szakértők megállapították, hogy ez azért történt, mert úgy az ács-, mint az asztalosmunkák impregnálva nem lettek. A közigazgatási bíróság nem tudott az építőmester álláspontjára helyezkedni, hogy a házigomba (merutins hacrimans) vismajort képez, hanem azt mondta, hogy amióta a vegyszeti ipar oly biztos hatású és olcsó szereket bocsájt rendelkezésünkre, melyek az élődsi fellépését meggátolják, ezeket az építkezésnél mint óv-

szert alkalmazni is kell. A házigomba elleni szernek sok oly tulajdonsággal kell bírnia, mely alkalmazását megkönnyíti, pl. szagtalannak kell lenni, nem szabad mérgezőnek vagy marónak lennie, mert másképp a munkás nem igen alkalmazza és természetesen illó anyagot sem tekinthetünk alkalmasnak erre a célra, miután az csakhamar elpárolog. Minden követelménynek pompásan megfelel a Mikrosol H., melyet az ismert Lutz-féle gyár készít. Ezen szer t. i. pép alakú koncentrált praeparatum, melyből 2%-os oldatot készíthetünk, mely a legtöbb esetben elegendő erős. Az oldat szagtalan, nem maró, nem mérges, bármely napszámos által könnyen kezelhető és igen olcsó, miután 100 liter oldat 16 korona, tehát az impregnálás éppen annyiba jön, mintha a bűzös karbolineumot használják, mely amellett azonban megszáradás után a fa porusait eldugaszolja és a fát megfullasztja. Ugy a katonai építészet, mint a földmívelésügyi miniszterium a gyártmány előnyeit felismerték s ennek alkalmazását elrendelték. Számos hivatalos szakvélemény mellett a cég — melynek Mikrosol prospektusát mai számunkhoz mellékeljük — számtalan oly elismerő nyilatkozatot kapott a Mikrosol állandó vevőitől, melyek bizonyítják, hogy a szer a gyakorlatban minden tekintetben fényesen bevált. Lutz Ede és Társa Budapest, VII., Örnagy-utca 4. sz. bárkinek szívesen szolgál bővebb felvilágosítással és ajánlattal. Ugyanitt beszerezhetők a következő különleges gyártmányok: „PEF” mosható emailfesték, mázolásra készen, falra, fára, vasra. Bessemerfesték, rozsdavédő, viharálló, vasmázolat. Bazalt-festék, viharálló és mosható, homlokzatok és belső helyiségek meszelésére. Kosárbutorománé, kádrománé, padlólak stb. Mintamázolat, szinkártya ingyen és bérmentve.

251—1

A Szent-György-térről.

Az ősi Zombor egyik legrégebb, legérdekesebb épületét a Szent-György-téren levő néh. Bikár Simon tulajdonát képezett házát lebontják. Ez ősi házzal eltűnik egy tipikus épülete Zombornak és vele a legrégebb háza is. A szilárd, tömör, vastag várszerű falakkal bíró épületet nem az idő vas foga, hanem annál sokkalta erősebb valami, a modern kor tünteti el, hogy helyébe egy új, modern, a huszadik század szellemének, izlésének megfelelő bérházat emeljen.

E ház, mely dr. Pávlovits Simon vármegyei főorvos tulajdonát képezi, tehát eltűnik és vele együtt a Paun-hoz (Páva) címzett alacsony kurtakoresma is, mely sehogy sem illett oda a város kellő közepébe, ahol csak rontotta a jó izlést füstös külsejével, borgózós helyiségével.

Az a hatalmas bérház, mely e helyen felépülni fog, nem olyan közönséges bérkaszárnya lesz, melybe majd tömegben olyan bérlők fognak beköltözni, akik együvé zsúfolva ott lakni fognak; hanem impozáns, izléses palota, mely nemcsak a város e terének külső szépségét fogja nagyban emelni, hanem egyúttal a kereskedelemnek is egyik hatalmas telepe lesz.

Ugyanis a Rácizs és Czvrkusits-féle gyarmatárú és fűszer nagykereskedő cég, mely ez időszert a Rákóczi-úton van, már ki is bérelte e hatalmas bérpalotát és nagy áruházat oda fogja helyezni és legmodernebb módon berendezni. Ezáltal nemcsak a piac látképe lesz szebb, hanem a város központja nagyot nyer szépség tekintetében.

A Rácizs és Czvrkusits cégnek nagy áruháza valóságos kereskedelmi géopontot fog teremteni a város e szép helyén. A bérház helyén bérház, az alkohol fogyasztás helyén, melynek nyomán a tunyaság, dolog-

talanság és az anyagiakban való gyarapodás helyett a pangás és visszafejlődés támadt: a józanság, a nyüzsgő, gyarapodó élet úti feltanyáját, melynek nyomán a haladás, a munka, a jólét fog kiáradni és hatékony erejével az embereket a boldogulás útjára vezetni.

Szinészet.

Polgár Károly színigazgató társulatával folyó évi november hó 3-án városunkba érkezik s megkezdí nálunk előadásainak sorozatát.

Mi akik annyira lelkes hívei vagyunk a színművészetnek, örömmel üdvözljük ezt a tényt, de okulva a mult színi évad tapasztalatain, sietünk már eleve néhány jóakaró megjegyzést tenni.

A mult színi évad keserű csalódásokat teremtett meg számunkra, sokat ígért a társulat és a műsor, mégis — bár a közönség támogatása mondhatjuk impozáns módon nyilvánult meg — kénytelenek voltunk a társulat, de főként a műsornak nagy hiányairól, amit különben nem egy izben lapunk hasábjain is szóváltottunk — meggyőződni.

A színügyi bizottság tavaly nagyon engedékenyen és előzékenyen viselte magát a direktorral szemben, ami igen szép dolog, de hát utóvégre nem is helyes, ha a közönség szenved belőle rövidséget. Értjük a színügyi bizottság engedékenységet, értjük, hogy az igazgató sopánkodásaira, anyagi gondoknak és terheknek felpanaszolására sokat elnéztek a bizottság tagjai. Ez az eljárás humánus szempontból nem kifogásolható. De engedelmet kérünk, amikor a mi közönségünk oly lelkesen pártolja a színházat, biztos anyagi existenciát nyújt, ugyanakkor nem kívánható, hogy félrelőadásokban találjon élvezetet; másrészt a direktor sem kívánhatja, hogy máshol szerzett esetleges adósságait mi fizessük ki s áldozatkészségünkért semmi ellenszolgáltatásban ne részesüljünk.

Tisztelettel kérjük már most a színügyi bizottságot, hogy a közönség érdekéből szigorúan örködjék a műsor felett. Hivatott örnek tartjuk a színügyi bizottságon kívül a sajtót. A lapoknak *alap nélküli* dicsőítmuszai sokat ártottak a multban is, sokat árthatnak a jövőben is.

Szigoru, de *igazságos* kritikát kell írni s ezzel erkölcsileg hatni nemcsak az igazgatóra, de a társulat valamennyi tagjára. Ez volt elvünk eddig s ez lesz ezután is.

Isten hozott körünkbe benneteket!

—r.

A társulat névsora: Műszaki személyzet: Polgár Károly igazgató, főrendező, Iván Sándor ügyvezető titkár, Gózon Béla, Remete Géza rendezők. Leövey József bérletgyűjtő titkár, Takács Ágoston karmester, Intódy Oszkár korrepetitor, másodkarmester, H. Szőnyi Emma sugó, Andai Károly ügyelő, Nagy Iván ellenőr és gazda, Birgling Irén pénztárosnő, Király Péter könyvtárnok, Weisz Mátyás főruhátárnok, Schmidt Lénárd szabó és ruhátárnok, Utasi Tivadarné kellékes két segéddel, Nickel András díszmester, Marinkovics Kálmán szereposztó, Csimponyér Miklós díszítő.

Előadó személyzet: Polgár Károly jellem-színész, Toronyi Gyula opera és operette tenorista, Ladiszlay József opera és operette baritonista, Gózon Béla hősszerelmes, énekes bonvivant, Remete Géza jellemkomikus, Soly-

mosi Sándor operette buffó komikus, kedélyes apa, Iván Sándor komikus, Tihanyi Béla opera és operette bass-buffó, Nagy Pál operette énekes, siheder, Turai Antal jellem- és apaszínész, Baróti Jenő, énekes bonvivant, Kapossai Józsa opera és operette coloratur énekesnő, Mezei Margit operette szubrette primadonna, T. Lányi Edit operette énekesnő, Harasztói Vilma vigjátéki és operette szubrette énekesnő, Hevesi Mariska drámai szende és társalgási színésznő, Hevesi Gusztika naiva, Niezkyné Ilona hősnő és anyaszínésznő, H. Lévai Berta operette és vigjátéki komika, Sárvári Anna társalgási színésznő, Andai Károly, Erdélyi Sándor, Halász Alajos, Halmai Béla, Halmos János, Mártonfi Jenő, Utasi Béla, Utasi Tivadar, Vajda Lajos segédszínészek, kardalások, Debreceni Giza, Döry Irén, E. Varró Erzsébet, Fehér Berta, Halász Alajosné, J. Havas Irén, Károlyi Annuska, Miklósi Mariska, Tarnai Anna, Utasi Giza segédszínésznők, kardalások, Utasi Józsa, Utasi Ida, Markovics Bandi, Markovics Piri, gyermekszereplők.

A zenekari kíséretet és közzenéket az egész színi-idény alatt a szabadkai 86. gyalogezred szolgáltatja.

Előadandó nevezetesebb darabok: Operettek: Az elvált asszony, A forrás tündére, Hódító keringő, Színészvér, A nagymama, A jókedvű paraszt, Az erdészleány, San-Toy, New-York szépe, A görög rabszolga, Nebántsvirág, Don-Quijotte, Gasparone, A baba, A kis szökevény, Orpheus a pokolban, Fatimica, A fuzsitus kisasszony, Tatárjárás, A koldusgróf, A drótostót, Tilos a csók. — Operák: Hoffmann meséi, Troubadour, Carmen, Parasztsücsület, Bajazzók. — Színművek: Hivatalnok urak, Forradalmi nász, A sasfiók, A tűzhely, Két férfi, Izrael, A király, A liboros, Marry Ann, Passe-partout, A nők kedvence, A mozgópostásné, Baccarat, Kutya van a kertben, A gyújtogató, A bűnös, A tulsó partról, A zsiros ügy, Álmodozók, Aranyhid, A tökfilkó.

Adományok

a Zomborban, Bács-Bodrog vármegye székhelyén felállítandó Rákóczi szoborra.

LII. SZÁMU KIMUTATÁS

Athozat 11327.20 K
537. **Király Lajos** jegyző Ada, gyűjtőívén adakoztak: Beslin Avram 40 fl., Beslin Milán Pál fia 1 kor., Czabafi József 40 fl., Csinesik András 1 kor., Csöke István 20 fl., ifj. Faller Zsigmond 2 kor., Farkas Mihály 1 kor., Függetlenségi kör 20 kor., Ivánovits József 40 fl., Jakovlevits Dusan 40 fl., Kaszap Sándor 1 kor., Kaszás Antal 40 fl., Kelemen István 1 kor., Kelemen József 20 fl., Király Lajos 2 kor., Komlós Gergő 1 kor., Laták András 1 kor., Lehoczki Pál 1 kor., Mannheim Simon 1 kor., Máté Ferenc 1 kor., Milutinovits Aron 1 kor., Nagypál András 40 fl., Nagypál Dávid 2 kor., Nagypál József 2 kor., Oivashatlan 20 fl., Pajdusák János 40 fl., Resóczki Péter 2 kor., Szilágyi Gáspár 40 fl., Török József 1 kor., Török András 1 kor., Vozaček János 40 fl., összesen 47.20 K

538. **Csengeri járás főszolgabíró-sága** gyűjtőívén adakoztak: Kanizsai Imre Vetés 20 fl., Szentivány Tibor 2 kor., összesen 2.20 K

539. **Mátészalkai járás főszolgabíró-sága** gyűjtőívén adakoztak: Főszolgabírói hivatal 4.28 K

540. **Nagybányai járás főszolgabíró-sága** gyűjtőívén adakoztak: Alsófermezely község 4 kor., Alsó-ujfalu község 3 kor., Felsőfermezely község 3 kor., Papp Zsigmond Alsófermezely 2 kor., összesen 12 — K

541. **Csepregi m. kir. adóhivatal** gyűjtőívén adakoztak: Agoston István Felsőág 20 fl., Bán József Kisledéc 20 fl., Czethoter József Zsira 20 fl., Farkas István Gyálóka 10 fl., Finta István Káptalanvis 20 fl., Haidinger Manó Bük 20 fl., Hasza János Felsőszakony 10 fl., Kodnár István Csepreg 40 fl., Kovács Ferenc Alsószakony 10 fl., Kozma Gergely Csepreg 40 fl., Krausz Károly Bük 20 fl., Kun Leó Csepreg 20 fl., Kustits Ferenc Csepreg 10 fl., Lakos János Csepreg 20 fl., Nagy Jenő Nagygeresd 20 fl., Nagy Lajos Iklanberény 20 fl., Németh István Loca 10 fl., Németh János Gyálóka 40 fl., Németh Mihály Nemesviz 20 fl., Ragaesics Ignác Salamonta 20 fl., Sárossy Sándor Nemesládony 20 fl., Serplan Janka Németszidány 20 fl., Skriba Gyula Mesterháza 20 fl., Szobotka Dezső Iván 1 kor., Veterányi János Csepreg 40 fl., Vissi Vilmos Lövő 20 fl. 6.30 K

Összesen 11399.18 K

Vujevich Alajos,
pénztáros.

HIRDETÉSEK.

2354. szám. 1909.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1909. évi 10400. számú végzése következtében Paul Kálmán zombori lakos javára 300 kor. 07 fl. s járulékaik erejéig 1909. évi szeptember hó 18-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 40 m. m. buza nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járás-bíró-ság 1909. évi V. 1619/2. sz. végzése folytán 300 kor. 07 fl. tőkekövetelés, ennek 1909. évi június hó 30-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 88 koronában bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban adós szállásán leendő eszközzésére 1909-ik évi október hó 28-ik napjának délutáni 4 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsárán alul is el fognak adni.

Zombor, 1909. évi október hó 13-án.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

249—1

Szőlővesszők és boreladás.

Ripária és Monticola gyökeres amerikai
-- alanyvesszők **ezre 30 K.** --

Egy éves zöldoltványok, vegyes cse-
-- megfajok **száz drb 28 K.** --

Saját termésű tavali **rizlingi bor**
--- **44 fillér literje.** ---

Az italadót a vevő fizeti; legkisebb
--- mennyiség 50 liter. ---

SZLÁVY PÉTER

Zombor, Nagytemplom-utca 7. sz.

248—3—2

3—2

Eladó!

szobanövények,

3—1 mint: 250—3—1

pálmák, ficusok, fenyők,
virágzó ciklamon, szegfű,
krizantémum és begoniák;
továbbá **mindszente**kre

sírkoszorúk

--- élővirágból ---
elfogadható árért kaphatók:

CSÉRER GYULA,

.. városi kertésznél ..

ZOMBOR.

4 darab jókarban levő, vasa-
lással ellátott
bolti ajtó eladó.

Ifj. Heindlhofer Róbert

249—3—2

Zombor.

Van szerencsém értesíteni az igen
tisztelt hölgyközönséget, hogy hely-
ben, Farkas-utca 11. szám alatt

női ruhakészítési műtermemet

megnyitottam.

Francia és angol ruhák készítését
a legkényesebb ízlést is kielégítő
módon eszközölöm, jutányos áruk
számítása mellett.

Vidéki megrendelésnél egy jóállásu
derék beküldése és pontos aljmér-
tétet kérem. 3—2

Magamat a tisztelt hölgyközönség
pártfogásába ajánlva

244—3—3 kiváló tisztelettel

Szmekár Viktória.